

ZPRÁVA Z 16. KONFERENCE ČAPV

Ve dnech 2. – 4. září 2008 proběhl již 16. ročník pravidelné zářijové konference České asociace pedagogického výzkumu (ČAPV) zabývající se výzkumem vzdělávání a prezentující jeho nejnovější výsledky. Konference nesla název **Pedagogický výzkum jako podpora proměny současné školy**. Pořádala ji Katedra pedagogiky a psychologie Pedagogické fakulty Univerzity v Hradci Králové (PdF UHK) a ČAPV pod záštitou hejtmana Královéhradeckého kraje Ing. Pavla Bradíka a děkana PdF UHK doc. Ing. Vladimíra Jehličky, CSc.

Účastníky přivítal hejtman Pavel Bradík, který zdůraznil význam vzdělávání v regionu a potřebu výzkumu v oblasti vzdělávání v současnosti, zejména v kontextu kurikulární reformy, a ujistil přítomné o podpoře učitelů a všech typů škol v kraji.

O podnětech medicíny a jejího výzkumu pro pedagogický výzkum promluvil v plenárním jednání Jiří Mareš. Porovnával pedagogiku a medicínu ve vybraných aspektech a zajímavě sledoval podobnosti v obecné rovině, i z hlediska vývojových trendů. Medicínský výzkum se jeví jako inspirující pro pedagogiku v řadě oblastí. Potřebné je dlouhodobé, systematické sledování jevů v populačním měřítku celostátně i mezinárodně, definování indikátorů, individualizovaná a zdokonalovaná diagnostika, systematické ověřování intervencí a rozpracování teorie edukace založené na důkazech a její zavedení do praxe.

Karel Rýdl otevřel téma vztahu vzdělávací politiky a vědy. Zamýšlel se nad oběma pojmy. Na základě odkazů na výzkumy ve strategických dokumentech ukazoval, že přímá využitelnost výzkumů MŠMT ve vzdělávací politice je asi 28 %. Nastínil, jak politici vystupují s odlišnými názory, což umožňuje využití argumentů pro i proti reformě, a jak idealizace představ o možnostech a vlivu druhé skupiny působí škodlivě. Vyzdvihl potřebu zlepšovat vzájemnou komunikaci např. u kulatých stolů, sledovat uplatnění výzkumných výstupů v praxi, včetně vlivu základního výzkumu na aplikovaný, změnit formy a kompetence poradních orgánů v politice a internalizovat vědecké základny.

Stanislav Štech hovořil o pedagogice jako vědě a jejím vztahu k ideologii. Poukázal na vědeckou psychologii jako nástroj pedagogické modernizace a sociální kontroly, na vývoj vzdělávací politiky směrem k důrazu na hospodárnost, efektivitu a accountabilitu, na vzdělávání založené na vědeckých důkazech a také na to, že došlo k určitému technickému pokroku ve vztahu stát – věda – pedagogická praxe.

Osm paralelních sekcí konference pokrývalo výzkumné tematické okruhy jako metodologické inovace v pedagogickém výzkumu, podíl vzdělávací politiky na proměně školy, celoživotní učení, profesionalizaci učitelů, další vzdělávání pedagogických pracovníků, pregraduální vzdělávání učitelů, výzkum žáka, edukaci jedinců se specifickými potřebami, etické souvislosti vzdělávání, školu jako základní prvek proměny výchovy a vzdělávání, didaktické přístupy k rozvoji kompetencí žáků a mimoškolní výchovu. I přes relativně zúžená tematická zaměření naplňovaly sekce příspěvky s různými tématy a různé úrovně. Celkem bylo přihlášeno téměř 190 odborníků se 150 konferenčními příspěvky.

Každoroční součástí konference je také metodologický doktorský seminář, který měl letos stejně jako v minulých letech velmi pozitivní odezvu. Zaměřoval se na téma *Metodologie a využití výsledků „velkých výzkumů“ v oblasti vzdělávání*, které je v posledních desetiletích velmi aktuální. Mnoho z doktorských studentů a výzkumných týmů v zahraničí na tyto velké studie navazuje, využívá jejich dat a přímo se podílí na analýze specifických výzkumných otázek. Přednášejícími byli Jana Straková a Martin Chvál. V druhé části semináře diskutovali studenti v rámci metodologické dílny o svých výzkumných projektech s Janem Marešem a Stanislavem Ježkem z Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

V rámci konference proběhla také členská schůze ČAPV s bilancí dosavadního působení a hospodaření ČAPV, které bylo shledáno jako úspěšné jak po odborné, tak po finanční stránce. Součástí setkání bylo poděkování dosavadní předsedkyně ČAPV Miladě Rabušicové a volba nového předsedy, kterým se stal Petr Urbánek. Členy nového výboru jsou Jana Doležalová, Helena Grecmanová, Tomáš Janík a Petr Novotný.

Z konference vyšel sborník, který zahrnuje plné texty nebo prezentace sdělení hlavních mluvčích, obsah sekcí a CD-ROM s abstrakty a příspěvky v plném znění (SVATOŠ, T., DOLEŽALOVÁ, J. *Pedagogický výzkum jako podpora proměny současné školy. Sborník sdělení 16. konference ČAPV*. Hradec Králové : Gaudeamus / Pdf UHK, 2008. ISBN 978-80-7041-787-9). Stránky 16. konference lze nalézt na stránkách organizátorů konference: <<http://pdf.uhk.cz/kpp/capv/>>.

Doporučit lze také odkaz na webové stránky asociace, kde je možné nalézt pozvánku na další ročník konference pořádaný na pedagogické fakultě v Ostravě, informace o asociaci, členských podmínkách aj.: <<http://www.phil.muni.cz/wapv/home/capv-o-asociaci>> nebo na připravované stránky: <<http://www.capv.cz/>>. Obvyklý termín pro přijímání příspěvků bývá květen nebo červen.

Kateřina Vlčková